

Anvisningar för utbildningsutvärderingar vid Språkvetenskapliga fakulteten 2023–2028

1 Bakgrund

Sedan 2017 åligger det svenska lärosäten att själva bedriva den kvalitetssäkrande utbildningsutvärdering som tidigare utfördes av Universitetskanslerämbetet (UKÄ). Enligt riktlinjerna för Uppsala universitets systematiska kvalitetsarbete med utbildning för perioden 2023–2028 (UFV 2021/2434) uppdras åt berörd områdes-/fakultetsnämnd att ansvara för utformning, genomförande och uppföljning av utbildningsutvärderingar. Utbildningsutvärderingarna ska bidra till att säkerställa och utveckla utbildningarna vid universitetet och innefatta såväl årlig uppföljning samt en mer grundlig utvärdering under sexårsperioden.

I det nedanstående ges anvisningar rörande Språkvetenskapliga fakultetens modell för utbildningsutvärderingar 2023–2028.

2. Språkvetenskapliga fakultetens utvärderingsmodell

Enligt de centrala riktlinjerna ska utbildningsutvärderingarna:

- utformas så att de genererar den kunskap som krävs för att säkerställa och utveckla kvaliteten för aktuell utbildning,
- omfatta en helhetsbedömning av utbildningens kvalitet – dess styrkor, svagheter och utvecklingsområden,
- innebära att såväl berörda lärare som studenter¹ medverkar i planering, genomförande och uppföljning av utvärderingen,
- innefatta extern granskning enligt vedertagna principer utförd av minst två kollegor från ett eller flera andra lärosäten, och minst en kollega från annan fakultet/vetenskapsområde inom Uppsala universitet. Vidare bör minst en student från annat lärosäte eller annan utbildning inom Uppsala universitet ingå,
- innehålla en självvärdering och relevanta underlag som grund för bedömningen,
- resultera i ett sammanfattande bedömarutlåtande om utbildningens styrkor, svagheter/utvecklingsområden samt rekommendationer,
- resultera i en kort utvärderingsrapport där utbildningsansvariga redogör för utvärderingens metod och uppläggning, sammanfattar de viktigaste slutsatserna utifrån självvärdering och bedömarutlåtande, samt redovisar planerade åtgärder/utvecklingsinsatser.

Utbildningsutvärderingarna syftar till att vara både *kvalitetssäkrande* och *kvalitetsdrivande*. De handlar både om att säkerställa att högskoleförordningens mål uppnås och om att identifiera svagheter och åtgärder.

Inom Språkvetenskapliga fakulteten används *huvudområde* resp. *allmän studieplan* som utvärderingsenhet. Under perioden 2023–2028 ska fakultetens institutioner utvärdera samtliga

¹ Med student avses person som är antagen till och bedriver studier på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå.

utbildningar inom respektive huvudområde/forskarutbildningsämne: kurser och program på *grundnivå* och *avancerad nivå* samt *utbildning på forskarnivå*. För huvudområden med flera ingående ämnen ska varje ämne kvalitetssäkras. De tre nivåerna utvärderas samtidigt (se 2.1 nedan).

2.1 Utvärderingsprocess och tidplan

Till skillnad från utvärderingscykeln 2017–2022, då fakultetens samtliga utbildningar utvärderades samtidigt, kommer utvärderingarna under cykeln 2023–2028 att ske institutionsvis, så att samtliga kurser och program på samtliga nivåer vid institutionerna utvärderas enligt följande tidsplan:

Institution	Termin
Inst. för nordiska språk	HT26
Engelska institutionen	VT27
Inst. för moderna språk	HT27
Inst. för lingvistik och filologi	VT28

Under perioden ska årlig uppföljning ske i enlighet med universitetets centrala riktlinjer. Detta kan ske i form av muntliga redovisningar i samband med studierektorsmöten, skriftliga redogörelser i samband med verksamhetsberättelser, m.m. Beslut om vilken form årlig uppföljning ska ta fattas av beslut efter samråd med prefekter.

2.1.1. Utbildning på grundnivå respektive avancerad nivå

Vid utvärdering av utbildning på grundnivå respektive avancerad nivå ska institutionerna utgå ifrån hur kurserna och programmen var utformade vid senaste kurs-/programtillfället. Om institutionen vill följa en kurs/ett programs utveckling över tid bör naturligtvis en längre tidsram användas. Utvärderingen ska beröra alla delar av utbildningen på grundnivå och avancerad nivå, inklusive föreläsningar, seminarier, handledning, praktik, möjlighet till internationella utbyten, samarbeten med andra institutioner/lärosäten, examination, forskningsanknuten undervisning, osv.

2.1.2. Utbildning på forskarnivå

I utvärderingen av utbildning på forskarnivå ska fokus i första hand ligga på utveckling och resultat under de senaste fem åren. I det fall institutionen har haft färre än fem aktiva doktorander i forskarutbildningsämnet under de senaste fem åren ska utvärderingen istället avse utveckling och resultat under de senaste tio åren. Utvärderingen ska beröra alla delar av utbildningen på forskarnivå, inklusive kurser, handledning, högre seminarier, möjlighet till internationella utbyten, samarbeten med andra lärosäten, osv.

3 Självvärdering

Institutionen ska för varje huvudområde/forskarutbildningsämne skriva en självvärdering för den aktuella nivån (grundnivå, avancerad nivå, forskarnivå). Varje självvärdering ska följa *Riktlinjer för modell för utbildningsutvärderingar* (UFV 2021/2434), och förhålla sig till fakultetens strategiska plan (SPRÅKFAK 2022/11).

Självvärderingarna ska täcka *all* utbildning på den aktuella nivån inom huvudområdet/den allmänna studieplanen, såväl kurser som program, och ska baseras på olika former av dokumentation (se 3.2 nedan). När det gäller utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå ska självvärderingarna särskilt belysa programsamordning och arbetslivsanknytning. För utbildningsprogram som inbegriper flera institutioner har värdinstitutionen ansvar för genomförandet av utvärderingen. Dock ska de andra ingående institutionerna involveras i arbetet i lämplig grad.

Självvärderingen ska täcka in samtliga elva aspekter som anges i riktlinjerna (se även 3.1 nedan) och beskriva det löpande kvalitetsarbetet inom varje sådan aspekt. Olika tyngd och utrymme kan ges till olika aspekter, beroende på utvecklingsbehov och relevans för utbildningen.

Upplägget för självvärderingen kan institutionerna själva bestämma utifrån de behov man upplever finns. Några punkter bör dock behandlas:

- Vilka svagheter/styrkor ser ni med den aspekt som ska behandlas?
- Hur vill ni förändra den aspekt som ska behandlas? Vad ser ni för möjliga konsekvenser (positiva och eventuellt negativa) med förändringen?
- När planeras förändringen vara genomförd?

Självvärderingen ska ha ett omfång om 10–20 sidor.

3.1 Aspekter

I arbetet med att ta fram självvärderingen ska institutionen tillse att följande elva aspekter behandlas. Särskild vikt ska läggas vid aspekter med särskild relevans för utbildningens kvalitet.

Aspekter med särskild relevans för utbildningens kvalitet

Måluppfyllelse, undervisning och examination

- Att utbildningarna når målen i högskolelagen och högskoleförordningen (examensordningen, se bilaga) och utbildningsspecifika mål, dvs. de faktiska studieresultaten motsvarar de förväntade studieresultaten.
- Att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet.
- Att undervisningen sätter studenters lärande i centrum.
- Att målen examineras på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt och progression säkerställs.

Lärarkompetens

- Att verksamma i undervisning och handledning har adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk/ämnesdidaktisk kompetens samt att lärarkapaciteten är tillräcklig.

Studentmedverkan och studentperspektiv

- Att studenter har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen.
- Att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö föreligger.

Övriga aspekter

Arbetsliv och samhällsrelevans

- Att utbildningen svarar mot individers och samhällets behov av bildning och professionell kunskap och förbereder studenterna för ett framtida arbetsliv.

Inkludering, omvärld och hållbarhet

- Att lika villkor och jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen.
- Att internationalisering och internationella perspektiv främjas.
- Att hållbarhetsperspektiv främjas.

Förslag på utvärderingsfrågor utifrån ovanstående aspekter anges i dokumentet *Idébank – utvärderingsfrågor utifrån aspekterna: Modell för utbildningsutvärderingar* (UFV 2021/2434). Ytterligare stöd och råd finns att hämta i dokumentet *Stöd och råd vid utbildningsutvärderingar. Uppsala universitets modell* (UFV 2021/2434).

3.2 Underlag

I arbetet med självvärderingen kan institutionen återanvända relevanta delar av de underlag som togs fram i arbetet med utbildningsutvärderingarna 2017–2022 liksom resultaten av desamma. Om något har förändrats, antingen som en direkt följd av den tidigare utvärderingen eller på grund av andra faktorer, ska detta kommenteras. Även annat material som redan producerats inom befintliga rutiner (ex. kursvärderingar, rapporter från arbetsgrupper eller verksamhetsplanering) kan användas.

Vilket material som är relevant att skicka till bedömarpanelen kan variera. Vissa underlag ska dock alltid bifogas (se tabell nedan).

Underlag som *ska* bifogas självvärderingen

	Utbildning på grundnivå respektive avancerad nivå	Utbildning på forskarnivå
Verksamhetsplaner för de senaste tre åren	Personella resurser, personalens möjlighet till kompetensutveckling, ekonomisk redovisning.	Personella resurser, personalens möjlighet till kompetensutveckling, ekonomisk redovisning.
Nyckeltal	Söktryck, antagningstal, helårsprestationer, m.m. (dessa tal kan fås via GLIS)	Antagningstal, antal doktorsexamina, genomsnittlig utbildningstid, m.m. (dessa tal kan fås via GLIS)
Relevant kursmaterial	Relevanta utbildningsplaner och kursplaner. Därtill ska institutionen bifoga ett urval av kursupplägg/studiehandledningar, instruktioner, examinationsuppgifter, kursrapporter, m.m.	Allmänna studieplaner, doktorandhandböcker, kursbeskrivningar, instruktioner för examinerande uppgifter, m.m.
Examensarbeten i urval (Se vägledningsdokument för tidplan)	Ett slumpmässigt urval av examensarbeten: tre som erhållit betyget godkänd och tre som erhållit betyget väl godkänd. Institutionen inkommer till utbildningsledare med en lista över de senaste fem årens examensarbeten, varefter utbildningsledare gör det slumpmässiga urvalet.	För denna nivå behöver inte avhandlingar bifogas

Utvärderingsrapport från senaste utvärderingen	Ska bifogas även om annat upplägg användes	Ska bifogas även om annat upplägg användes
---	--	--

Om relevant kan även annat material bifogas självvärderingen, som exempelvis intervjuer med lärare och/eller studenter, bedömningskriterier för examinationer och alumnundersökningar.

3.3 Medverkande

Självvärderingen ska reflektera utbildningsmiljön vid institutionen/inom ämnet som helhet och stimulera till diskussioner om kvalitet och utveckling inom kollegiet. Av de anledningarna ska arbetet med att ta fram självvärderingen involvera flertalet medarbetare i någon utsträckning, liksom studenter och doktorander. Institutionen har ett ansvar att säkerställa att studenters och doktoranders perspektiv kommer till uttryck i självvärderingen, genom representation i arbetsgrupper, enkäter eller genom dialog.

Förutom undervisande personal kan även andra personalgrupper ge värdefull input i självvärderingsarbetet, som exempelvis studievägledare, kursadministratörer, lärare från universitetsbiblioteket, Språkverkstaden m.fl.

3.4 Ekonomiska ramar

Fakulteten avsätter medel i sin verksamhetsplan som ska användas för att samfinansiera de kostnader som uppstår i samband med bedömarpanelernas arbete (arvodering inkl. LBK, resa, logi samt OH). Dessa medel utbetalas till institutionen i samband med arbetet med utvärderingen.

Den utvärderade institutionen står för arbetskostnaden för de medarbetare som medverkar i utvärderingen, samt för extra kostnader i samband med bedömarpanelens platsbesök (t.ex. måltider, kaffe, frukt, osv.).

Institutionen bekostar även resa, transfer och eventuell övernattnings för de externa bedömarpanelerna. Resor och hotell ska bokas i linje med universitetets resepolicy och med upphandlade leverantörer.

4. Utvärderingsform och bedömare

4.1. Utvärderingsform

Enligt riktlinjerna ska varje utbildningsutvärdering vid UU innehålla extern granskning av minst två kollegor från ett eller flera lärosäten (externa bedömare) samt av minst en kollega från annan fakultet (intern bedömare). Dessutom ska en studeranderepresentant och/eller en doktoranderepresentant ingå i panelen. Vid Språkvetenskapliga fakulteten kommer utvärderingsformen bedömarpanel att användas för samtliga utvärderingar under perioden 2023–2028.

Bedömarpanelen består av fem eller sju personer enligt följande (se vidare 4.2 nedan):

Institution	Externa bedömare	Intern bedömare	Studerande-representanter
<i>Engelska inst.</i>	2 externa bedömare	1 intern bedömare från annan fakultet vid UU	2 studerande-representanter

<i>Inst. för nordiska språk</i>	2 externa bedömare	1 intern bedömare från annan fakultet vid UU	2 studerande-representanter
<i>Inst. för moderna språk</i>	4 externa bedömare	1 intern bedömare från annan fakultet vid UU	2 studerande-representanter
<i>Inst. för lingvistik och filologi</i>	4 externa bedömare	1 intern bedömare från annan fakultet vid UU	2 studerande-representanter

Bedömarna genomför en utvärdering av utbildningen inom det aktuella huvudområdet/forskar-utbildningsämnet, och gör även ett platsbesök vid institutionen.

Till grund för utvärderingen ligger den självvärdering som institutionerna skrivit och muntligt utbyte vid platsbesöket. Därtill intervjuar bedömarpanelen olika kategorier vid institutionen (utbildningsansvariga, lärare, handledare, studenter/doktorander, kursadministratörer).

Studenter och doktorander som deltar i intervjuer under platsbesöket bör i första hand vara studentrepresentanter utsedda av studentkåren, exempelvis inom studieråd, programråd, institutionsstyrelser eller liknande. Om sådana representanter inte finns att tillgå, kan andra aktiva studenter inom det aktuella utbildningsområdet tillfrågas om att medverka.

Arbetet med att formulera ett utlåtande påbörjas redan under besöket. Preliminära iakttagelser redovisas för utbildningsansvariga i samband med ett avstämningsmöte i slutet av besöket. Inom två veckor efter platsbesöket levererar bedömarpanelen ett sammanfattande skriftligt bedömarutlåtande. Detta ska enligt riktlinjerna innehålla en redogörelse för utbildningens styrkor, svagheter/utvecklingsområden samt rekommendationer. Det ska också innefatta uppgifter om vilka bedömare är och när utvärderingen gjordes. Det färdiga bedömarutlåtandet skickas till fakultetens utbildningsledare.

4.2. Bedömare

Varje bedömarpanel består av två eller fyra externa kollegor, en intern kollega i normalfallet tillika ordförande, samt i möjligaste mån två studeranderepresentanter. Externa och interna bedömare utses av dekanen på förslag från fakultetens kvalitetsutskott (GUN och FUN). Institutionerna ansvarar för att efter anmodan inkomma med förslag på bedömare. Studeranderepresentanter utses av studentkårerna.

I första hand ska de externa bedömarna vara verksamma inom samma huvudområde/ämne vid ett annat lärosäte i eller utanför Sverige. Den interna bedömaren ska komma från en annan fakultet vid Uppsala universitet och kan vara verksam i ett innehållsligt näraliggande huvudområde, men kan också väljas för att komplettera de externa bedömarna. Exempelvis kan den interna bedömaren väljas för sin kompetens inom ett område som institutionen bedömer skulle kunna vara kvalitetsdrivande för den egna utbildningen.

Studeranderepresentanterna ska vara aktivt studerande vid Uppsala universitet, men vid en annan institution än den som granskas.

En bedömare bör vara en kollega med god vetenskaplig kompetens och stor erfarenhet av utbildning på samtliga nivåer, besitta god förmåga till kollegialt samarbete, samt vara en person med gott omdöme gällande kvalitativa problemställningar. För att åstadkomma bredd i perspektiv kan det vara bra att det i en bedömarpanel både finns lärare/handledare med omfattande och aktuell erfarenhet av

undervisning/handledning och personer med erfarenhet av ledningsuppdrag som t.ex. studierektor, programansvarig, prefekt eller dekan. Jävs- och i möjligaste mån jämställdhetsaspekter beaktas vid val av bedömare.

4.2.1 Ersättning till bedömarpanelen

De externa bedömarna samt studeranderepresentanterna erhåller ett arvode för uppdraget, vilket betalas ut från den utvärderade institutionen.

Vänligen notera: Den interna bedömare gör arbetet inom ramen för sin tjänst vid den egna institutionen. Den utvärderade institutionen ersätter bedömarens heminstitution för nedlagt arbete med ett belopp motsvarande arvodet till bedömare enligt nedan.

Arvodesnivåerna ser ut som följer:

Engelska institutionen och Institutionen för nordiska språk

Bedömare	25 000 kr
Studeranderepresentanter	10 000 kr

Ordförande i bedömarpanelen erhåller därutöver 5 000 kr. Om den interna bedömare är ordförande i panelen, ersätter institutionen alltså vederbörandes heminstitution med sammanlagt 30 000 kr.

Institutionen för lingvistik och filologi och Institutionen för moderna språk

Bedömare	30 000 kr
Studeranderepresentanter	12 000 kr

Ordförande erhåller därutöver 7 000 kr. Om den interna bedömare är ordförande i panelen, ersätter institutionen alltså vederbörandes heminstitution med sammanlagt 37 000 kr.

4.3. Underlag till bedömare

Till självvärderingen ska biläggas underlag som styrker institutionens påståenden och slutsatser. Vilka underlag som ska med anges ovan (3.2). Dessutom ska följande underlag förmedlas till bedömare:

- *Riktlinjer för modell för utbildningsutvärderingar* (UFV 2021/2434)
- *Råd till bedömargruppen* (UFV 2021/2434)
- *Anvisningar för utbildningsutvärderingar vid Språkvetenskapliga fakulteten 2023–2028*
- Målen i högskoleförordningen (examensordningen)

5. Slutarbete

5.1. Utvärderingsrapport

När bedömarutlåtandet inkommit ska de utbildningsansvariga vid institutionen sammanställa en kort (3–4 sidor) utvärderingsrapport (mall bifogas). Rapporten ska kortfattat beskriva:

- De viktigaste slutsatserna mot bakgrund av självvärderingen och bedömarutlåtandet. Samtliga synpunkter som bedömare presenterar i sitt utlåtande ska bemötas.

- De eventuella åtgärder som vidtas med anledning av bedömarnas synpunkter tillsammans med en tidplan för de planerade åtgärderna.

Det är viktigt att tematisera och bemöta synpunkterna som ges av bedömargruppen. Det innebär inte att man behöver acceptera och planera att arbeta med allt som bedömare formulerat. Det kan också handla om varför man anser att föreslagna åtgärder inte är rimliga eller bra. Det viktiga är att utvärderingsrapporten förhåller sig till samtliga synpunkter som föreslagits på ett eller annat sätt.

Utvärderingsrapporten skickas till utbildningsledare som vidarebefordrar till kvalitetsutskotten. Baserat på självvärdering, utvärderingsrapport och bedömarutlåtande formulerar utskotten ett gemensamt yttrande som inkluderar förslag på eventuella åtgärder och/eller särskild uppföljning. Yttrandet utgör underlag för fakultetsnämndens beslut om eventuella åtgärder och/eller särskild uppföljning.

Utvärderingsrapporten diarieförs och görs tillgänglig internt. Institutionen ansvarar för att tillgängliggöra utvärderingsrapporten för sina studenter och doktorander. Bedömarutlåtandet publiceras på UU:s externa webb, tillsammans med institutionens utvärderingsrapport.

Man kommer även på central nivå att sammanställa en universitetsövergripande kvalitetsrapport utifrån de genomförda utbildningsutvärderingarna.

5.2. Konferens för utbildningsutvärderingar

Utvärderingsarbetet avslutas med en universitetsgemensam konferens där berörda institutioner ska vara beredda att medverka, exempelvis genom att presentera resultaten från de utbildningsutvärderingar som genomförts under året. Konferensen är öppen för alla anställda och studenter, vilket gör det möjligt för de enheter som ska utvärdera sin utbildning under kommande år att få inspiration och goda exempel från de utbildningar som redan utvärderats. Konferensen anordnas av Avdelningen för kvalitetsutveckling i samråd med områdeskanslierna.

5.3. Eventuella åtgärder och/eller särskild uppföljning

Om utbildningsutvärderingarna påvisar brister inom en utbildning är det fakultetsnämndens ansvar att tillse att nödvändiga och tillräckliga åtgärder vidtas. Åtgärderna ska följas upp inom ett år. I de fall åtgärderna inte kunnat genomföras inom ett år (exempelvis vid rekrytering), ska fakultetsnämnden tillse att de följs upp till dess att de genomförts eller tills utbildningen lagts ner.

Bilaga: Examensordningen

(Högskoleförordningen, bilaga 2), urval

Den kompletta examensordningen kan nås via Sveriges riksdags webbplats:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/hogskoleforordning-1993100_sfs-1993-100

EXAMINA PÅ GRUNDNIVÅ

GENERELLA EXAMINA

Kandidatexamen

Omfattning

Kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen.

Mål

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För kandidatexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

EXAMINA PÅ AVANCERAD NIVÅ

GENERELLA EXAMINA

Magisterexamen

Omfattning

Magisterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 30 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Undantag från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt 7 kap. 28 § andra stycket på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.

Mål

Kunskap och förståelse

För magisterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För magisterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För magisterexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Masterexamen

Omfattning

Masterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Undantag från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt 7 kap. 28 § andra stycket på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.

Mål

Kunskap och förståelse

För masterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete, - visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För masterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.

Övrigt

För masterexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Doktorsexamen

Omfattning

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Mål

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och - visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

För doktorsexamen med en viss inriktning ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.